

**OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W GDAŃSKU**

**Sprawozdanie z egzaminu maturalnego
z języka kaszubskiego
przeprowadzonego w województwie
pomorskim
w 2017 roku**

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jolanta Nawrocka (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Redakcja

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Joanna Dobkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90, fax 58 520 55 91
e-mail: oke@gda.pl
www.oke.gda.pl

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.edu.pl
www.cke.edu.pl

Język kaszubski

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka kaszubskiego na poziomie rozszerzonym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach, zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem kaszubskim i przełożenia go na język polski oraz zadania polegające na napisaniu wypracowania. Do tekstu Jerzego Tredera *Spòdlowò wiédzò ò kaszëbiznie* odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 3 zadania zamknięte; do tekstu *Harpagan w kaszëbszczich lasach* (Maya Gelniołk) – 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i jedno zadanie zamknięte. Umiejętności rozumienia i tłumaczenia sprawdzał fragment tekstu Mateusza Bullmanna *Co sã dzieje na wiosłach*. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z dołączonym fragmentem tekstu *Jak zachòwac jãzëk kaszëbsczij? – Përznã słów ò samòszòłcenim* Ludmiły Gòłąbk, temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) Doroty Wilczewskiej (bez tytułu) i Mariana Kwidzińskiego *Ta miłota ù Bòga*. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań zdający mógł uzyskać maksymalnie 63 punkty.

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka kaszubskiego w czterech obszarach: II. Rozumienie wypowiedzi ustnych i pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą, III. Tworzenie wypowiedzi ustnych w języku kaszubskim oraz wypowiedzi pisemnych w języku kaszubskim i polskim; posługiwanie się rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), IV. Przetwarzanie tekstu sformułowanego w języku kaszubskim pisemnie, V. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		18
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	15
	z techników	3
	ze szkół na wsi	2
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	3
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół publicznych	18
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	12
	mężczyźni	6
	bez dysleksji rozwojowej	18
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	nieśłyszący	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		24 maja 2017 r.	
Czas trwania egzaminu		180 minut	
Liczba szkół		8	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ¹²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1.	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ¹² (art. 44zzz)		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223).

¹² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016, poz. 1943, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	18						
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	15						
z techników	3						

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

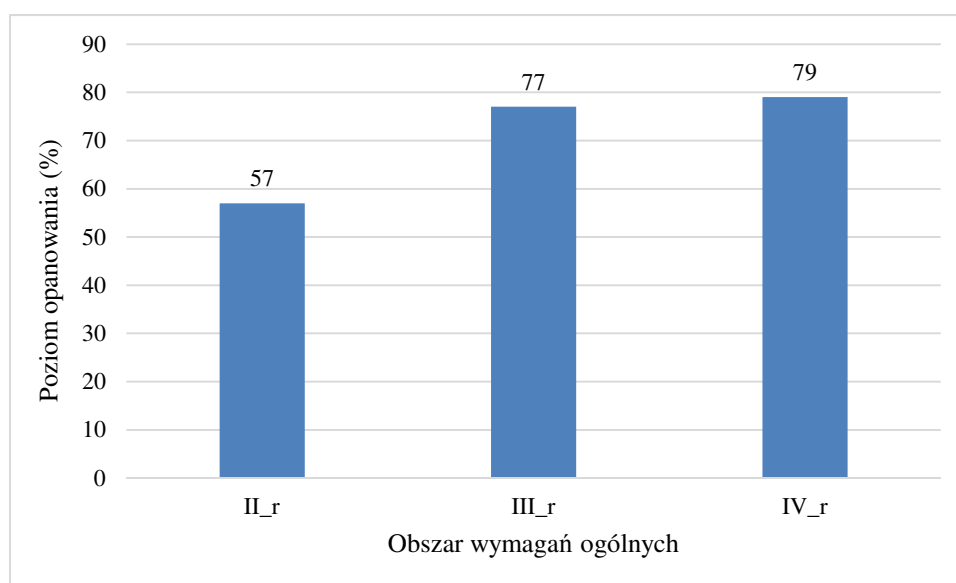
Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.5) parafrazuje tekst.	61
2.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie).	36
3.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.3) rozpoznaje cechy gatunkowe omawianych tekstów.	47
4.	III. Tworzenie wypowiedzi w języku kaszubskim, posługiwanie się rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych).	3.2) rozpoznaje i dobiera synonimy.	39
5.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych	2.7) rozpoznaje i wskazuje wybrane cechy języka kaszubskiego.	17

	o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.		
6.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie).	44
7.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie).	100
8.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów).	94
9.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.7) rozpoznaje i wskazuje wybrane cechy języka kaszubskiego.	78
10.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie).	72
11.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów, związków frazeologicznych, zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie).	72
12.	IV. Przetwarzanie tekstu sformułowanego w języku kaszubskim pisemnie.	4.2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku kaszubskim.	79
13.	III. Tworzenie wypowiedzi pisemnych	3.4) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę	77

	<p>w języku kaszubskim i polskim; posługiwanie się rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych). V. Analiza i interpretacja tekstów kultury.</p>	<p>lub hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).</p> <p>5.2) rozpoznaje problematykę utworu; 5.4) wskazuje zastosowane w utworze językowe środki artystycznego wyrazu oraz inne wyznaczniki poetyki danego utworu (z zakresu podstaw wersyfikacji, kompozycji) i określa ich funkcje; 5.4) R. przeprowadza interpretację porównawczą utworów literackich; 5.7) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego (sytuacja liryczna); 5.8) rozpoznaje podstawowe motywy, aluzje literackie, symbole kulturowe i znaki tradycji oraz określa ich funkcje w utworze; rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi; 5.9) wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (tytuł, podtytuł, puenta, kompozycja, słowa-klucze, motto); konteksty literackie, kulturowe; 5.11) dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości regionalne, narodowe i uniwersalne.</p>	
--	---	--	--

Wykres 1. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Komentarz

Rozumienie sensów tekstu na różnych jego poziomach

Zadanie 1. (poziom wykonania – 61%) okazało się dla maturzystów umiarkowanie trudne. Stanowiło ono wprowadzenie do analizy tekstu, wymagało hierarchizowania informacji i polegało na wyjaśnieniu czym jest norma językowa. Odwoływało się do problematyki całego tekstu.

Zadanie 2. (poziom wykonania – 36%) polegało na wyborze spośród podanych zadań tych, które stanowiły plan tekstu. Należało uporządkować zdania zgodnie z tematyką tekstu. Zadanie okazało się dla zdających trudne. Większość albo wybrała zdania niepasujące do tekstu, albo nieprawidłowo ustaliła kolejność.

Zadanie 6. (poziom wykonania 44 %) polegało na odczytaniu sensu fragmentu tekstu i udzieleniu trzech odpowiedzi (zgodnych z tekstem) sposobem TAK/NIE. Okazało się dla zdających zadaniem trudnym, choć sama formuła dobierania odpowiedzi jest lubianą formą.

Przyczyną niższych wyników w omówionych zadaniach mogło być użyte w tekście słownictwo, dotyczące spraw związanych z normalizowaniem języka, a więc nieużywane w języku codziennym, potocznym. Należy podkreślić konieczność czytania przez uczniów artykułów publicystycznych w języku kaszubskim.

Zadanie 7. (poziom wykonania 100%) miało bardzo dobry wynik, sprawdzało odczytanie sensu fragmentu tekstu. Było skomponowane według formuły zadania zamkniętego z możliwością wyboru jednej poprawnej odpowiedzi. Tematyka poruszona w drugim tekście oraz w zadaniu dotyczyła używanej na co dzień leksyki.

Zadanie 10. (poziom wykonania 72%) bazowało na konieczności podania dwóch argumentów, które należało wywnioskować na podstawie analizy tekstu i zapisać, używając posiadanych zasobów leksyki. Zadanie okazało łatwe.

Zadanie 11. również dla zdających okazało się łatwe (poziom wykonania 72%) i wymagało analizy przytoczonego tekstu, wybrania z niego słów-kluczy.

Po analizie wyników zadań dotyczących przede wszystkim rozumienia tekstu na poziomie znaczeń nasuwa się wniosek, że łatwiejszy w odbiorze był dla zdających test drugi. Jest to jednocześnie sygnał, że przygotowując się do egzaminu maturalnego należy także czytać publicystykę w języku kaszubskim oraz teksty o charakterze popularnonaukowym.

Świadomość językowa

Zadanie 4. (poziom wykonania 39%) wymagało od zdających znajomości leksyki kaszubskiej i polegało na podaniu synonimów do dwóch występujących w tekście słów. Okazało się zadaniem trudnym. Jedno z słów należało do rzadko używanych w toku nauki oraz w mowie potocznej i przyporządkowanie do niego synonimu sprawiło zdającym kłopot, drugie zaś było słowem używanym powszechnie i przyporządkowanie do niego synonimu było łatwym zadaniem. Za poprawne dobranie synonimów do dwóch słów, zdający otrzymywał 1 punkt.

Zadanie 5. (poziom wykonania 17%) sprawiło zdającym sporo trudności, gdyż dotyczyło znajomości gramatyki języka kaszubskiego (proces językowy zwany prejotacją). Okazuje się, że sprawom gramatyki języka nie poświęca się już (po rezygnacji z dotychczasowej formuły egzaminowania poprzez test leksykalno-gramatyczny) zbyt wiele czasu podczas nauki. Realizacja tego zadania wypadła najgorzej w całym teście i okazała się dla zdających bardzo trudna.

Zadanie 3. (poziom wykonania 47%), chociaż było skomponowane według formuły zadania zamkniętego z możliwością wyboru jednej poprawnej odpowiedzi, sprawiło zdającym trudności. Po wybraniu poprawnej odpowiedzi (nazwy stylu w jakim został sformułowany tekst) należało następnie podać dwie jego cechy. Dziwi fakt, iż zdający potrafili w znakomitej większości określić styl tekstu, natomiast nie umieli podać jego cech. Są tutaj dwie możliwości wyjaśnienia wyników: albo odpowiedź została wybrana na podstawie przypadkowego typowania, albo przeszkodą w sformułowaniu własnego, rozwijającego poprzednią odpowiedź tekstu była niezajomość stosownego słownictwa z zakresu leksyki kaszubskiej.

Zadanie 8. (poziom wykonania 94%) miało dobry wynik, choć wymagało od zdających sformułowania odpowiedzi i zapisania jej własnymi słowami. Zadanie bardzo łatwe, gdyż należało wyjaśnić znaczenie słowa, które jest w codziennym użyciu, a dodatkowo jego znaczenie można było pośrednio odnaleźć w tekście.

Zadanie 9. (poziom wykonania 78%) nie sprawiło zdającym zbyt trudności, chociaż dotyczyło znajomości gramatyki języka kaszubskiego, (słowotwórstwo: formanty). Polegało ono na odszukaniu w tekście słów ze wskazanymi formantami (choć w tekście te słowa wystąpiły w przypadkach zależnych, a więc nie zawierały wprost szukanych sufiksów).

Przekład tekstu z języka kaszubskiego na język polski

W zadaniu 12. (poziom wykonania 79%) sprawdzano umiejętność tłumaczenia tekstu kaszubskiego na język polski, dla zdających było one łatwe. Maturzyści poprawnie odczytywali tekst, rozumieli poszczególne wyrazy, frazeologizmy i całe frazy. Nieźle radzili sobie z całościowym rozumieniem tekstu, jak i poszczególnych struktur gramatycznych. Należy też stwierdzić, że nie mieli większych kłopotów z rozumieniem znaczenia elementów spajających, jak też z czynną znajomością leksyki.

Umiejętność tworzenia własnego tekstu

Kolejne zadanie dotyczyło napisania wypracowania do wyboru – wypowiedzi argumentacyjnej do sformułowanego w temacie problemu lub interpretacji porównawczej wierszy. Poziom wykonania wyniósł 77 %. Większość zdających wybrała napisanie wypowiedzi argumentacyjnej. Rozprawka nie sprawiła zdającym większego kłopotu w sferze rozumienia załączonego tekstu, określenia głównego problemu, rozważenia i oceny rozwiązania tegoż problemu. Nie mieli też większych trudności z odwołaniem się do załączonego tekstu, czy powołaniem się na inne teksty kultury. Najwięcej usterek pojawiło się w kategoriach: spójność lokalna i poprawność językowa, gdzie zdający tracili najwięcej punktów. W tegorocznej edycji egzaminu trafiały się wypracowania napisane w języku kaszubskim (większość była jednak pisana po polsku). Podejmujący dodatkowy trud pisania w języku ojczystym tracili punkty w kategoriach: poprawność językowa i poprawność zapisu. Największym problemem zdających okazała się znajomość gramatyki i ortografii języka kaszubskiego.

Temat 1. brzmiał *Czë wòrt je dozerac kaszëbską kùlturã i kaszëbsczi jãzëk? Rozważë problem na spòdlim pòdónégò tekstu i jinégò tekstu kùlturë. Twòja robota miałabë miec co nòmni 300 słówów.*

Przedmiotem interpretacji był tekst Ludmiły Gołąbek *Jak zachòwac jãzëk kaszëbsczi? – Përznã słów ò samòsztòlceim.* W tej formie wypowiedzi sprawdzane były umiejętności napisania dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym. Podstawą jej tworzenia było wielostronne rozważenie problemu, który dotyczył strategii stosowanych w kultywowaniu języka ojczystego i wymagał rozstrzygnięcia, czy warto to robić, a przede wszystkim jak należy to robić. Tekstem kultury, który miał wesprzeć argumentację był przywołany wyżej fragment tekstu Ludmiły Gołąbek. Zadaniem zdającego było zrozumienie sensu załączonego fragmentu, określenie jego problematyki i wykorzystanie jej w charakterze argumentacyjnym, na potwierdzenie swojego stanowiska. Do kolejnych argumentów zdający miał wykorzystać inny tekst kultury – którym okazały się głównie sztandarowe teksty literackie, w tym powieść A. Majkowskiego *Żëcé i przigòdë Remùsa.* Maturzysta mógł sformułować swoje stanowisko w różny sposób: mógł potwierdzić lub zanegować odpowiedź na

zadane w temacie pytanie. Wszyscy wybierający ten temat zgodnie potwierdzili sens pielęgnowania kultury i języka kaszubskiego, podawali na potwierdzenie dużą ilość argumentów, co oznacza, że temat został trafnie dobrany i dał piszącym szerokie możliwości rozwinięcia wypowiedzi.

Poniżej przykłady z wypracowania, w którym zdający podjął się pisania własnego tekstu po kaszubsku. Pojawiło się w nim sporo błędów w obszarze G (poprawność językowa) i w obszarze H (poprawność zapisu).

W obszarze G pojawiały się następujące błędy:

a) składniowe (częste niezachowanie zasady stawiania określenia przed rzeczownikiem; tu: „jãżek kaszëbsczy” zamiast „kaszëbsczy jãżek”):

Wniektio... jã... wëmiësnioto... i... miôjô bë jã

wëdôwac, że jãżek kaszëbsczy je skôrony na kùnci.

b) leksykalne (wynikające z braków zasobów leksykalnych, w takich przypadkach często pojawiają się polskie odpowiedniki słów; tu: „pòniekąd” zamiast np. „na gwësny ôrt”):

môda. Ohede òni bëc rickitip. It miastawi. Terôsha wrôcaja, narôtko na uies, pë odrannych Kaszëbów pòniekąd umiësniôjã do jãdaniô jã pòlsku jã pë usarij em.

c) słowotwórcze (np. polegające na tworzeniu kaszubskich słów za pomocą części właściwych językowi polskiemu; tu „narazëc na ùsmiészcz” zamiast „narazëc na ùsmiëwcz”):

òduwôdri. Czatwiëk... môie jã narazëc na ùsmiészcz, narôtko ze stronë jãżek Kaszëbów! Treba nec, że je te wëdôg.

d) frazeologiczne (polegające np. na zachwianiach w obrębie łączliwości wyrazów; tu „Majkôwsczi dôt w ten spôsôb rozmiec Kaszëbama” zamiast „Majkôwsczi dôt Kaszëbóm na ten ôrt do wëdzë/ do rozmieniô”):

wôdã z zapodtigiô Zãmku Majkôwsczi dôt w ten spôsôb rozmiec Kaszëbama, że mi - tak jak rep Remis - usemiã

e) fleksyjne (polegające głównie na stosowaniu niepoprawnych końcówek wyrazów; tu „Dlôte napisôł Żécé i przigôdë Remùsã” zamiast „Dlôte napisôł Żécé i przigôdë Remùsa”):

Aleksander Majkôwsczi. Dlôte te napisôł „Żécé i przigôdë Remùsã”. Pyren. Sãmnia miôł symbolizowac jãżek.

f) stylistyczne (np. nieuzasadnione stosowanie kolokwializmów; tu „Pò tich słowach Kaszëbi sã wëprostowelë” zamiast „Pò tèch słowach Kaszëbi ùwierzëlë w siebie”):

Swiãti Jan Paweł II w 1987 roku w Gdyni dõt
Kaszëbóm jasny przesłôz: „Strzeżcie swojej tożsamości”.
Pò tich słowach Kaszëbi sã wëprostowelë. Pò latach 0

W obszarze H pojawiały się liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne:

a) ortograficzne głównie były związane z nieprawidłową realizacją kaszubskich specyficznych głosek: *ã, é, ë, ò, ô, ù*; zdarzały się też typowe błędy popełniane także w języku polskim (tu zapis jak poniżej zamiast „białka udaje sã w rëzã za chłopã”):

białka udaje sã w rëzã za chłopã do drzypolna

b) interpunkcyjne (głównie polegające na braku lub nieuzasadnionym używaniu przecinka; tu zapis jak poniżej zamiast „Trzeba rzec, że je to wiôlgô bariera, chtërnã młodzëzna mùsi przelômac”):

Ze stronë jasny Kaszëbów! Trzeba rzec, że je to wiôlgô
bariera chłopã młodzëzna mùsi przelômac. To sã

Fakultatywną formą realizacja zadania 13. była interpretacja porównawcza utworów poetyckich. Przedmiotem interpretacji porównawczej były liryki: Doroty Wilczewskiej ze zbiorku *Pòd pierzëną Dobrego* oraz Mariana Kwidzińskiego *Ta miłota ù Bòga*. Przyjmowano różne koncepcje interpretacyjne.

Wszyscy podejmujący to zadanie trafnie wskazali, że elementem wiążącym jest miłość. Uzasadnienie powinno zawierać argumenty wyprowadzone zarówno z analizy i interpretacji każdego z tekstów, jak i z kontekstów interpretacyjnych (np. historycznoliterackiego, historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego) pogłębiających odczytane sensy utworów. Niektórzy zdający nie przeprowadzili pogłębionej analizy utworów – jest to w zasadzie powtarzający się od lat mankament (uczniowie mają zbyt małą wiedzę z zakresu teorii literatury, nie potrafią też odczytywać sensu używania w liryce środków artystycznych lub nie widzą potrzeby wspomnienia o tym).

Poniżej przykład pracy, która spełnia w maksymalnym wymiarze kryteria oceny w obszarze A (koncepcja porównywania utworów).

Koncepcję interpretacji porównawczej uznano za niesprzeczną z utworami i spójną. Zdający trafnie określił sensy wynikające z zestawienia tekstów, znalazł obszar wspólny, którym jest miłość. Trafnie też przyporządkował do poszczególnych utworów miłość zmysłową i miłość do Boga. Omawiając każdy z utworów wskazał podobieństwa i różnice pomiędzy nimi, na tej kanwie pojawiły się też wnioski.

..... Oba te teksty łączą temat miłości, który jest bardzo szeroko omawiany różnorodny, ponieważ tak jak w tekście drugim autor napisał „Czasem... wylaskowały jak zając z międy”. Łączy je również głęboka wiara w Boga, że w tym życiu jest możliwe życie pozaziemskie i lepsze. Nie mają oni chwili wątpliwości, że Bóg może ich zawieść. Do każdej miłości jest niekiedy wystawiona na próbę natomiast dzięki wierzcie Bóg do im służy do walki.

..... Oba teksty różnią się to miłością, ponieważ w tekście Doroty Dickenskiej dwójce ludzi są w sobie zakochani i nie jest dla nich przeszkodą nawet śmierć, ponieważ wiedzą, że wszyscy kiedyś umrzemy i spotkamy się w Niebie. Natomiast w drugim tekście autor bawi się tej miłości, która może okazać się nieszcześliwa, ma świadomość, że prócz szczęścia jest również samotność, bo samotność przedmiot miłości jest szczęśliwy, bo wie, że kocha go Bóg, a on nigdy nie zawodzi.

..... Podsumowując, zarówno w pierwszym tekście jak i drugim jest pokazane to co w życiu jest najpiękniejsze: miłość i wiara. Biblia już nakazuje nam kochać bliźniego jak siebie samego. Jeżeli szukamy miłości, nie wolno szukać jej na przymus, należy wierzyć w to, że kiedyś pojawi się ktoś, kto zmieni nasze życie, uszczęśliwi nas i z kim nas Bóg przyciągnie w wierze i miłości.

Tej samej pracy w obszarze B (uzasadnienie tezy interpretacyjnej) przyznano 6 na 9 punktów.

Uzasadnienie interpretacji uznano za trafne ale niepogłębione. Zdający trafnie uzasadniał, używając powiązanych z tekstami argumentów. Niestety nie można uznać uzasadnienia za pogłębione, gdyż zdający, poza przywoływaniem samych tekstów, nie odnosi się (w wyraźnie zaznaczony sposób) do kontekstów (np. filozoficznego, kulturowego).